

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 7. 2015, sp. zn. 3 Tdo 821/2015, ECLI:CZ:NS:2015:3.TDO.821.2015.1

Číslo: 1/2016

Právní věta: Jednočinný souběh trestných činů maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 3 písm. a) tr. zákoníku a zpronevěry podle § 206 tr. zákoníku není vyloučen.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 29.07.2015

Spisová značka: 3 Tdo 821/2015

Číslo rozhodnutí: 1

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání, Zpronevěra

Předpisy: § 206 tr. zákoníku
§ 337 odst. 3 písm. a) tr. zákoníku

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud odmítl dovolání obviněného A. B. proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 2. 2015, sp. zn. 5 To 6/2015, jako soudu odvolacího v trestní věci vedené u Okresního soudu v Karviné - pobočka v Havířově pod sp. zn. 104 T 85/2014.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 25. 2. 2015, sp. zn. 5 To 6/2015, podle § 258 odst. 1 písm. b), f) tr. ř. k odvolání obviněného A. B. zrušil rozsudek Okresního soudu v Karviné - pobočka v Havířově ze dne 11. 11. 2014, sp. zn. 104 T 85/2014, a podle § 259 odst. 3 tr. ř. nově rozhodl tak, že A. B. uznal vinným jednak přečinem maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 3 písm. a) tr. zákoníku, jednak přečinem zpronevěry podle § 206 odst. 1, 3 tr. zákoníku, a to na základě zjištění, že v přesně nezjištěné době od 29. 9. 2009 do 11. 11. 2010 v P., okres K., veden záměrem získat neoprávněný prospěch a znemožnit výkon rozhodnutí, ač řádně ústně poučen vykonavatelem soudního exekutora o tom, že nesmí odstranit, prodat či jinak právně zatížit věci sepsané v protokole o soupisu movitých věcí ze dne 29. 9. 2009, na základě exekučního příkazu sp. zn. ..., vydaného soudním exekutorem JUDr. M. V. dne 7. 9. 2009, který byl pověřen provedením exekuce na majetek povinné obchodní společnosti A., s. r. o., se sídlem P. 587, R., usnesením Okresního soudu v Karviné, j. č. 50 Nc 1761/2009-4, ze dne 8. 7. 2009, jemuž byl obžalovaný přítomen, kdy se jednalo o věci, které měla u něj k podnikání v obci P. na ul. U T. 1506 uloženy

obchodní společnost A., s. r. o., přesto v rozporu s tímto poučením odvezl na neznámé místo či jiným způsobem neoprávněně naložil s předměty exekuce u něj uskladněnými, kdy takto neoprávněně naložil jednak s dvěma předměty ve vlastnictví obchodní společnosti A. L. se sídlem v J. H., a to omítacím strojem Duo-Mix Plus E 400V/50 Hz v hodnotě 110 000 Kč a vysokotlakým stříkacím strojem Graco 390 KA s příslušenstvím v hodnotě 41 000 Kč, které byly exekutorem vyloučeny ze soupisu movitých věcí a měly být vydány vlastníku – obchodní společnosti A. L. se sídlem v J. H., a dále rovněž s dalšími předměty obchodní společnosti A., s. r. o., které byly u něj uskladněny a které náležely do exekuce, tedy stolní kotoučovou pilou TK 1500U v hodnotě 3000 Kč, vysokotlakým čističem Karcher K 5.68 v hodnotě 5600 Kč, pracovními chůdami z hliníkových profilů v hodnotě 3500 Kč, kompresorem Abac v hodnotě 11 050 Kč, stojanovou vrtačkou tzv. sloupovkou v hodnotě 3380 Kč, Aku šroubovákem Milwaukee v hodnotě 3800 Kč, sekacím kladivem Milwaukee v hodnotě 5000 Kč, pásovou pilou Proma v hodnotě 6750 Kč, kotoučovou pilou Hanseatic v hodnotě 500 Kč, vozíkem rudl v hodnotě 700 Kč, strojem Siemens na drcení papíru v hodnotě 60 000 Kč, strojem pro broušení a začišťování omítek v hodnotě 25 000 Kč, míchadlem na barvu Protol MxP 1600EQ v hodnotě 5000 Kč, Aku šroubovákem zn. Makita v hodnotě 3000 Kč, elektrickým vysavačem BU 1600 v hodnotě 100 Kč, čímž způsobil obchodní společnosti A. L., s. r. o., se sídlem J. H. škodu 151 000 Kč a obchodní společnosti A., s. r. o., se sídlem R., P. 587 škodu ve výši nejméně 138 380 Kč, a odsoudil jej za to k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání jednoho roku, přičemž mu takto uložený trest podmíněně odložil na zkušební dobu v trvání dvou roků. Výrokem podle § 228 odst. 1 tr. ř., § 229 odst. 2 tr. ř. a § 229 odst. 1 tr. ř. bylo rozhodnuto o náhradě škody.

II.

Dovolání a vyjádření k němu

2. Proti výše uvedenému rozsudku odvolacího soudu podal A. B. dovolání, a to jako osoba oprávněná, včas, prostřednictvím svého obhájce a za splnění i všech dalších, zákonem pro podání dovolání vyžadovaných náležitostí.

3. Obviněný A. B. v tomto svém mimořádném opravném prostředku uvedl, že jej podává z důvodu uvedeného v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. Nejprve namítl, že okresní ani krajský soud se nezabývaly argumentací obviněného v tom směru, že nebyla naplněna skutková podstata přečinu zpronevěry podle § 206 odst. 1, 3 tr. zákoníku. K tomu dále poznamenal, že uvedené právní kvalifikace jednoho skutku mohou stát obtížně vedle sebe v jednočinném souběhu, když objektivní stránka jednoho deliktu spočívá v „odstranění věci“ a objektivní stránka druhého deliktu spočívá v „přisvojení si svěřené věci“. Pokud jde navíc o základní znak skutkové podstaty trestného činu zpronevěry „svěření“, těžko lze za naplnění této části skutkové podstaty považovat pouhé dodatečné ústní sdělení vykonavatele soudního exekutora, že nesmí odstranit, prodat či jinak právně zatížit věci sepsané v protokolu. Obviněný má rovněž za to, že pro naplnění znaku skutkové podstaty „přisvojí si cizí věc“ by muselo být prokázáno, které konkrétní věci z místa nějakým způsobem přemístil či odstranil a získal do své moci. K naplnění skutkové podstaty trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 3 písm. a) tr. zákoníku uvedl, že činnost exekutora v podstatě byla v zájmu obviněného, a nikoli proti němu. Odvolací soud rovněž pochybil, když konstatoval zcela nesprávnou a nedoloženou výši škody, kterou měla utrpět dotčená leasingová společnost, v důsledku čehož soud postupoval v rozporu s principy adhezního řízení, když ani nezohlednil námitky obviněného podané v tomto směru. Namísto toho měl odvolací soud poškozeného odkázat na řízení ve věcech občanskoprávních. Leasingová společnost navíc nemohla utrpět škodu, která jí byla z podstatné části přiznána. S tímto pochybením soudu dle obviněného navíc úzce souvisí otázka tzv. opomenutých a odmítnutých důkazů, neboť soudy se opřely toliko o odborné vyjádření, které samo o sobě nemohlo být objektivním podkladem pro vyhodnocení výše škody, neboť zpracovatel odborného vyjádření věci ani neviděl a nemohl ohodnotit jejich skutečný stav, a to zejména v situaci, kdy jedině informace k hodnotě či stavu těchto věcí mu podával údajný

poškozený. Závěrem obviněný navrhl, aby Nejvyšší soud rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 2. 2015, sp. zn. 5 To 6/2015, zrušil postupem podle § 265k tr. ř. v celém rozsahu a věc podle § 265l tr. ř. přikázal Krajskému soudu v Ostravě k novému projednání a rozhodnutí.

4. K takto podanému dovolání se písemně vyjádřila příslušná státní zástupkyně Nejvyššího státního zastupitelství (dále jen státní zástupkyně), která nejprve uvedla, že co se týká výhrad obviněného stran správnosti právního posouzení jeho jednání jako přečinu podle § 337 odst. 3 písm. a) tr. zákoníku, pak tyto nejsou žádným způsobem konkretizovány, přičemž obviněný pouze odkazuje na přiložené materiály, případně na spisovou dokumentaci. Přezkumný postup dovolacího soudu však může být zaměřen pouze na ty skutečnosti, které jsou zformulovány přímo v textu podaného dovolání, tak jak to odpovídá jeho obsahovým náležitostem ve smyslu § 265f tr. ř. Dále uvedla, že pro naplnění znaků skutkové podstaty trestného činu zpronevěry není rozhodným průběh soupisu movitých věcí povinného, ani otázka, zda dovolatel v sepisovaném protokolu figuroval.

5. K tvrzení obviněného, že činnost exekutora byla v podstatě vykonávána v jeho zájmu a nikoli proti němu, státní zástupkyně podotkla, že obviněný neuvedl žádnou transparentní právní argumentaci, která by mohla být spojena se zpochybněním právního závěru o jeho vině. Rovněž ve svém vyjádření rozvedla problematiku jednočinného souběhu, konkrétně speciality a subsidiarity trestných činů, a to se závěrem, že vyloučení jednočinného souběhu obou dovolateli přisouzených přečinů nepřipadá do úvahy, mimo jiné z důvodu ochrany rozdílných zájmů, kde u jednoho jde o zájem na řádném výkonu rozhodnutí soudů a dalších orgánů veřejné moci a u druhého o vlastnictví věci nebo jiné majetkové hodnoty. Státní zástupkyně závěrem navrhla, aby Nejvyšší soud dovolání obviněného podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl.

III.

Přípustnost dovolání

6. Na tomto místě je nutno připomenout, že dovolání jako mimořádný opravný prostředek lze podat jen a výlučně z důvodů uvedených v ustanovení § 265b tr. ř. a je tedy nezbytné vždy posoudit, zda uplatněný dovolací důvod v té které věci je právě tím, který lze považovat za důvod uvedený v citovaném ustanovení zákona, když bez jeho existence nelze vůbec provést přezkum napadeného rozhodnutí.

7. Důvod dovolání vymezený ustanovením § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. je dán tehdy, jestliže rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo na jiném nesprávném hmotněprávním posouzení. Poukazem na uvedený dovolací důvod se nelze v zásadě domáhat přezkoumání učiněných skutkových zjištění, pokud ovšem tato jsou takového druhu a rozsahu, že na jejich základě lze přijmout jim adekvátní právní závěry. Skutkový stav je tak při rozhodování o dovolání hodnocen pouze z toho hlediska, zda skutek nebo jiná okolnost skutkové povahy byly správně právně posouzeny v souvislosti s provedeným dokazováním a následně právně kvalifikovány v souladu s příslušnými ustanoveními hmotného práva. S poukazem na označený dovolací důvod se však za dané situace nelze domáhat přezkoumání skutkových zjištění, na kterých je napadené rozhodnutí vystavěno. Nejvyšší soud se tedy nemůže odchýlit od skutkového zjištění, které bylo provedeno v předcházejících řízeních a je takto zjištěným skutkovým stavem vázán. Povahu právně relevantních námitek nemohou mít takové námitky, které směřují do oblasti skutkového zjištění, hodnocení důkazů či takové námitky, kterými dovolatel vytýká neúplnost provedeného dokazování.

IV.

Důvodnost dovolání

8. S přihlédnutím k těmto východiskům přistoupil Nejvyšší soud k posouzení dovolání obviněného.

9. Obviněný ve svém dovolání de facto opakuje argumentaci, kterou přednesl ve svém odvolání proti rozsudku soudu prvního stupně, a kterou se již zabýval i soud odvolací. Obviněný rovněž mnohé námítky ve svém dovolání nikterak nerozvádí, a to s odkazem, že „podklady jsou založeny ve spise a zčásti tvoří též přílohu tohoto dovolání“. Z hlediska rozhodování dovolacího soudu je nezbytné zdůraznit, že Nejvyšší soud je vázán uplatněnými dovolacími důvody a jejich odůvodněním (§ 265f odst. 1 tr. ř.) a není povolán k revizi napadeného rozhodnutí z vlastní iniciativy. Náležitou argumentaci dovolání, jakožto mimořádného opravného prostředku, má zajistit povinné zastoupení obviněného obhájcem (§ 265d odst. 2 tr. ř.).

10. Pokud obviněný namítl, že se okresní ani krajský soud nezabývaly argumenty obviněného v tom směru, že nebyla naplněna skutková podstata trestného činu zpronevěry podle § 206 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku, tak této námítky nelze přisvědčit. Soudy prvního i druhého stupně totiž přesvědčivě uvedly, proč uznaly obviněného vinným právě tímto trestným činem. Nejvyšší soud k tomuto připomíná, že trestného činu zpronevěry podle § 206 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku se dopustí ten, kdo si přisvojí cizí věc nebo jinou majetkovou hodnotu, která mu byla svěřena, a způsobí tak na cizím majetku větší škodu, kdy větší škodou je škoda ve výši minimálně 50 000 Kč, což vyplývá z výkladového pravidla v § 138 odst. 1 tr. zákoníku. Pokud jde o samotnou složku zavinění, tak v tomto případě postačuje nedbalostí forma a nevyžaduje se forma úmyslná. Z provedeného dokazování přitom vyplývá, že obviněný, ač poučen o tom, že nesmí odstranit, prodat či jinak právně zatížit věci sepsané v protokole o soupisu movitých věcí, tyto odvezl na neznámé místo či s nimi jiným způsobem neoprávněně naložil. Sám obviněný přitom připustil, že věci odstranil, resp. že je z objektu odvezl. Neobstála ani jeho dřívější obhajoba, že je jen uložil u svého známého, když svědek J. K. u hlavního líčení toto tvrzení zcela vyvrátil.

11. Stejně tak nelze přisvědčit argumentu, že mu předmětné věci nebyly svěřeny, když v tomto ohledu došlo k pouhému sdělení vykonavatele soudního exekutora, že nesmí odstranit, prodat či jinak právně zatížit věci sepsané v protokole. Cizí věc je pachateli svěřena, jestliže je mu odevzdána do faktické moci, tedy do držení nebo do dispozice, a to zpravidla s tím, aby s věcí nakládal určitým způsobem. Pro naplnění skutkové podstaty se přitom ani nevyžaduje, aby osoba, která věc pachateli svěřila, byla jejím vlastníkem. Sám obviněný k tomu uvedl, že jakožto oprávněný byl přítomen soupisu movitých věcí, které měl u něj v jeho nebytových prostorách uložené dlužník, přičemž byl poučen, že s těmito věcmi nelze dále nakládat. Stejně tak svědek J. B. před soudem prvního stupně sdělil, že jakožto povinný byl taktéž přítomen soupisu movitých věcí, kdy vykonavatel všechny přítomné řádně poučil. Svědek D. S., vykonavatel exekutora, k věci uvedl, že prováděl soupis movitých věcí, přičemž přítomné, mezi kterými byl i obviněný, poučoval v tom směru, že věci jsou nyní předmětem exekuce a nesmí se s nimi nakládat. Toto poučení se vztahovalo jak na povinného, tak i oprávněného, přičemž se nedá považovat za obligatorní, aby poučení bylo předloženo v písemné formě, či aby se přímo jednalo o nějaký druh rozhodnutí příslušného orgánu. Soudy prvního i druhého stupně rovněž správně vyhodnotily naplnění znaku „přisvojení si cizí věci“, jelikož pachatel si přisvojil cizí věc, která mu byla svěřena, jestliže s touto naloží v rozporu s účelem, k němuž mu byla dána do opatrování nebo do dispozice, a to způsobem, který maří základní účel samotného svěřeni. Stran věcí, o které se konkrétně jedná, lze pouze odkázat na výrokovou část napadeného rozhodnutí.

12. Jestliže obviněný zpochybňuje naplnění skutkové podstaty trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 3 písm. a) tr. zákoníku, když činnost exekutora v podstatě byla v zájmu obviněného, a nikoli proti němu, tak Nejvyšší soud připomíná, že trestného činu podle § 337 odst. 3 písm. a) tr. zákoníku se dopustí ten, kdo zmaří nebo podstatně ztíží výkon rozhodnutí soudu nebo jiného orgánu veřejné moci tím, že zničí, poškodí, učiní neupotřebitelnou, zatají, zcizí nebo odstraní věc nebo jinou majetkovou hodnotu, které se takové rozhodnutí týká.

13. Předmětem ochrany je tedy zájem na řádném výkonu rozhodnutí soudů a dalších orgánů veřejné moci a na vykázání. Znak zmaří nebo podstatně ztíží výkon rozhodnutí, znamená, že rozhodnutí nelze

vykonat vůbec nebo jen za podstatně ztížených podmínek. Jak uvedl již odvolací soud, obviněný zmařil výkon rozhodnutí soudu, kdy exekuce byla nařízena usnesením Okresního soudu v Karviné, č. j. 50 Nc 1761/2009-4. Soupisu movitých věcí vykonavatelem exekutora byl obviněný přítomen a věděl tedy i o existenci konkrétního exekučního příkazu na prodej movitých věcí, které přesto odstranil. Samotná okolnost, že činnost exekutora v podstatě byla v zájmu obviněného, a nikoli proti němu, nijak nevylučuje možnost spáchání (označeného) trestného činu. Takovému argumentu proto nelze přisvědčit. Jak uvedl již nalézací soud, samotný fakt, že obviněný byl v rámci exekučního řízení oprávněným (a nikoli povinným), je pro celou situaci poměrně neobvyklý, na naplnění znaků skutkové podstaty a právní kvalifikaci to však nic nemění.

14. Nejvyšší soud rovněž neshledal rozpor v právní kvalifikaci, kdy není vyloučen jednočinný souběh trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázaní podle § 337 odst. 3 písm. a) tr. zákoníku s trestným činem zpronevěry podle § 206 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku, přičemž obviněný si jednak přisvojil cizí věc, která mu byla svěřena, a jednak svým jednáním zmařil, resp. podstatně ztížil výkon rozhodnutí soudu či jiného orgánu veřejné moci tím, že odstranil věc, které se takové rozhodnutí týká.

15. K námitce obviněného, že odvolací soud pochybil, když konstatoval nesprávnou výši škody a postupoval tak v rozporu s principy adhezního řízení, lze uvést, že obviněný de facto namítá nesprávnou aplikaci § 228 tr. ř. a § 229 tr. ř. K tomu je však nezbytné podotknout, že se jedná o námitky procesního charakteru, které nelze podřadit pod zvolený dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. Obdobná situace platí rovněž při aplikaci § 105 tr. ř., tedy námitky stran využití odborného vyjádření. Pokud k tomuto obviněný dále zmiňuje otázku tzv. opomenutých a odmítnutých důkazů, tak tyto již ve svém dovolání blíže nekonkretizuje. Jestliže však tímto opětovně namítá, že nebyl vypracován znalecký posudek stran vyhodnocení výše škody, soudy v tomto považovaly za dostačující závěry z vypracovaného odborného vyjádření.

16. Nejvyšší soud v této souvislosti rovněž připomíná, že rozhodnutí o rozsahu dokazování spadá do výlučné kompetence obecných soudů. V souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího i Ústavního soudu je v pravomoci obecných soudů, aby stanovily potřebný rozsah dokazování a zabránily provádění zjevně nadbytečných důkazů a průtahům v řízení. Je zcela na úvaze soudu, jak vyhodnotí jednotlivé důkazy a jakými důkazními prostředky bude objasňovat určitou okolnost, která je pro zjištění skutkového stavu významná. Z hlediska práva na spravedlivý proces je však klíčový požadavek náležitého odůvodnění rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 125 odst. 1 tr. ř. nebo § 134 odst. 2 tr. ř. (srov. např. usnesení Ústavního soudu ze dne 28. 6. 2008, sp. zn. [III. ÚS 1285/08](#)), přičemž tento požadavek shledává Nejvyšší soud v případě rozhodnutí soudů v projednávané věci za naplněný, neboť soudy prvního i druhého stupně své závěry v odůvodnění svých rozhodnutí logicky a přesvědčivě odůvodnily. Soudy si tak vytvořily dostatečný skutkový podklad pro své rozhodnutí v souladu s § 2 odst. 5 tr. ř. a nijak také nevybočily z mezí volného hodnocení důkazů jako zásady trestního řízení uvedené v § 2 odst. 6 tr. ř. Nejvyšší soud se navíc nemůže odchýlit od skutkového zjištění, které bylo provedeno v předcházejících řízeních, a je takto zjištěným skutkovým stavem vázán. Povahu právně relevantních námitek tak nemohou mít námitky, které směřují do oblasti skutkového zjištění, hodnocení důkazů či takové námitky, kterými dovolatel vytýká neúplnost provedení dokazování.

17. Ostatní námitky obviněného jsou rázu obvyklých výhrad procesní strany a nedosahují úrovně, na niž by byl dovolací soud povinen (z důvodu porušení práva obviněného na spravedlivý proces) reagovat.

18. S poukazem na uvedené Nejvyššímu soudu nezbylo, než takto podané dovolání A. B. odmítnout podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř., jako dovolání zjevně neopodstatněné. Za podmínek stanovených v § 265r odst. 1 písm. a) tr. ř. tak učinil v neveřejném zasedání.